

En lyra med många strängar – språklig mångfald som möjlighet

För alla samhällen innebär en språklig och kulturell mångfald både möjligheter och svårigheter. Det är viktigt att inse att det rör sig om ett komplicerat fenomen, och att var och en av oss, utan undantag och oavsett var vi befinner oss, måste anstränga sig för att förstärka de positiva effekterna och minimera de negativa.

Och därför måste vi som lever i Europa i dag fråga oss hur vi ska hantera komplexiteten i vårt eget samhälle. Hur kan vi stärka dialog, ömsesidig förståelse och integration?

Här skulle den språkliga mångfalden kunna spela en viktig roll. För även om det är sant att den språkliga mångfalden ofta utgör ett hinder och kostar både tid och pengar, kan den också, om vi verkligen vill, bli ett fantastiskt verktyg för dialog och samförstånd.

Två viktiga förändringar har föreslagits, och tanken är att dessa ska genomföras så snart som möjligt. Som man sår får man skörda, och självklart påverkar det vi gör i dag hur världen ser ut i morgon.

För det första bör de direkta kontakterna mellan EU-länderna skötas på de aktuella ländernas språk, och inte på ett tredje språk. Det innebär att varje EU-språk bör talas av ganska många människor i vart och ett av de andra EU-länderna, även om antalet naturligtvis kommer att variera.

För det andra bör EU förespråka idén om ett *personligt adoptivspråk*. Alla européer ska uppmuntras att förutom ett språk för internationell kommunikation också lära sig ett andra främmande språk. Tanken är att det språket på sätt och vis ska bli ett andra modersmål, ett slags självvalt hemspråk. Undervisningen i adoptivspråket ska börja tidigt och också ta upp språkets historia, kultur och litteratur.

Förslaget har flera fördelar. En är att samtliga EU-språk skulle användas vid de direkta kontakterna mellan länderna och på så sätt stärkas. Men lika viktigt är att breda språkkunskaper skulle främja den interkulturella dialog som vi så väl behöver i dag, både i Europa och i resten av världen.